

Felkeresett **Benke József**, a Zetelaka és Társai Vadász és Horgász Társulat igazgatója. Alapvetően két dolgot szeretett volna közölni: (egy) fejlemények vannak [a farkastámadásos ügyben](#), megvannak a jegyzőkönyvek, (kettő) nem ért egyet azzal, amit leírtam, nekik semmi felelősségük nincs ezen vadkárok és a kártérítések területén, a minisztérium szerepköre ez. Kezdjük az elején:

(egy)

Összeült a polgármesteri hivatal meghívására a kárfelmérő bizottság, megállapították a kártérítés értékét. 8 juhot számolnak el, 350 lejben darabját, és egy berbécset, 700 lejben. Ez összesen 3500 lej a juhokra. Továbbá megtérítik egy kecske értékét is, 400 lejt adnak az elpusztult állatért.

Attila és János, a gyerekek, és a 100 éves néniük születtek ugyanazon a napon, azaz egy nap, egy évvel ezelőtt. Hány évesek most? (ketto)

Ők egy vadásztársulat, egy nehezen megszerzett pozícióban vannak. A társulatuk annyiban különleges, hogy itt a területtulajdonosok társultak, nem fentről lefele épült fel a rendszer.

A védett vadállatok által okozott károk kártérítésében nem ők az illetékesek, hanem a minisztérium. Ők még a kárfelmérő bizottságban sem tagokként vesznek részt, hanem csak asszisztensként, többet nem tehetnek. Nincs infrastruktúra a kezükben.

2 / 8

Hogyan jelentsünk be egy vadkárt?

A vadkárok kártérítésével [az 1679/2008-as kormányhatározat foglalkozik](#), részletesebben le van ott írva a folyamat.

A vadkárt az észlelésétől tekintve 24 órán belül kell jelenteni a polgármesteri hivatalnál, nem a vadásztársulatnál. Kell csatolni egy sor fotót a kárról, melyen állatok esetében kell, hogy látszon azok fül száma, illetve szükség van még egy elhalálozási jegyzőkönyvre az állatorvos részéről.

A polgármesteri hivatal összehívja a bizottságot, amelyik elbírálja a kérést. Ebben a bizottságban három tag van, egy a polgármesteri hivatal részéről, egy a mezőgazdasági és egy a környezetvédelmi minisztérium területi kirendeltségeitől. Asszisztensként szokott szerepelni egy vadőr a vadásztársulattól és maga a gazda, aki jelen kell, hogy legyen a kárfelmérésen.

A bizottság összeül, és vagy jóváhagyja a kérést, vagy nem. Ha jóváhagyja, akkor a dossziét továbbküldik, és következik a kártérítés. Azt nem szokták elsietni. Amennyiben a kárt védett állatfajta okozta, pl. medve, farkas, hiúz, a kárt a minisztérium téríti meg. 2012-ben 8 ilyen esetet jelentettek Zetelaka és Társai területén, 2013-ban 16-ot, 2014-ben 13-at, 2015-ben augusztusig 17-et.

Erről részletes elszámolást ad nekünk Benke József, főleg szarvasmarhákat és juhokat mocskolt meg medve, de látunk lovat is benne, pónilovat, méheket, zabföldet, kukoricát, felkapart legelőt, és emberre is támadt a maci. A minisztérium a gazda által az úrlapon megadott bankszámlára utalja a pénzt, de nagyon nyugisan, a 2013-as károkat még nem térítette meg.

Amennyiben a károkat nem védett vad okozta, pl. vaddisznó, nyúl, őz, szarvas, ez esetben a kárt a vadásztársulatnak kell megtérítenie. Próbálunk konkrét számokat kérni az igazgató úrtól, hogy náluk hány ilyen kárt jelentettek az elmúlt években, és ebből hányat térítettek meg, de nem akar információkat adni, csendben jegyzi meg, hogy van, amit kifizettek, s van, amit nem. Aztán gyorsan témát vált.

A kártérítés igénylésének folyamatáról még annyi hozzáfűznivalója van az igazgató úrnak, hogy habár a kárt a polgármesteri hivatalnál kell jelenteni, szívesen veszik, ha náluk is jelzik a gazdák az esetet.

Fontos dokumentálniuk az eseteket, mert ezek segítségével tudnak nagyobb kilövési keretet kérni fentről. Amennyiben a gazda jelzi náluk is a kárt, rengeteg esetben segítenek összeállítani a dossziéját, elkészítik a fotókat, segítik a folyamat elindítását. Sőt, szeretik a folyamatot a legvégéig követni, ezért megkérik a gazdákat, hogy akkor is jelezzenek vissza, amint megkapták a minisztériumtól a kártérítést.

Nincs kerítés, nincs kártérítés

Benke József szerint a legtöbb vadkár hanyagság miatt keletkezik, a gazdák nem őrzik megfelelőképpen az állataikat vagy a mezőgazdasági területeiket. Létezik villanypásztor, létezik hangágyú, létezik magasabb kert, de a gazda mégis tálcán kínálja fel az állatokat a vadaknak. Vannak ezek az ideiglenes karámok mindenfelé a kaszálókon, most, hogy bekerültek a juhok a legelőről, folyamatos veszélynek vannak kitéve, ha nincsenek rendesen őrizve.

A farkas egy opportunistá állat, kihasznál minden lehetőséget, mindig a legkönnyebb zsákmányt ejti el. Most jön az az időszak, amikor csapatokba verődik. Az igazgató úr a múlt heti támadás apropójaként ki fogja küldeni a vadőröket a pásztorokhoz, hogy tájékoztassák, figyelmeztessék őket, hogy veszély van.

Ha nincs bekertelve a terület, nincs megvédve az állat, nincs kártérítés. Sem állati, sem növényi kár esetében. Hiába is jelenti a gazda, a dosszié egyből elesett. A kárt megelőzni kell, utána futni már nehezebb.

Semmi jót nem ígér a jövő

Megkérdem Benke igazgató urat, mit hoz a jövő. Válaszát a pontosság kedvéért idézem: „Semmi jót nem fog hozni a gazdáknak.”

Részletek iránt érdeklődöm, de az igazgató úr megadja egy általa készített, Bukarestbe és Brüsszelbe is eljuttatott tanulmány címét, hogy olvassam át, mert abban megvan minden részlet.

Mikor letöltöm a 100 megás, 330 oldalas doksit, picit megijedek, de aztán kiderül, hogy sok a kép benne, s nem olyan sok a szöveg. A tanulmány témája a medve-ember együttélés, le van írva a jelenlegi helyzet, a vadásztársulat javaslati és egy jövőkép.

A tanulmányban a vadásztársulat azt kéri, hogy vonják be őt is és a területtulajdonost is a vadak felmérésébe, ugyanis ők etetik a vadakat, és hiába hogy több tíz tonnával több gabonát raknak ki a szerződésben foglaltnál, melyet a vaddisznóknak és a szarvasoknak szánnak, annak 80 százalékát a medve eszi meg.

Panaszkodnak, hogy az évi kilövési keret medvénél a populáció 5,5 százaléka jelenleg, de fel lehetne vinni akár 10 százalékra is. Javasolják, hogy a szezonon kívüli vadkárokra is lehessen kilövési engedélyt kapni, és a kilövési engedélyeket a megyei környezetvédelmi hatóság adja. Hozzanak létre pénzalapot arra, hogy fent az erdőn területeket vessenek be kultúrnövénnyel, legyen az állatoknak mit enniük nyáron, ne jöjjenek le az emberek szántóiba.

Hozzanak létre pénzalapot arra, hogy a fentebb említett bevetendő területekért kompenzálják a gazdákat, akik így elesnek a területalapú támogatástól. Szabályozzák a motorosok és a gyümölcszedők bejárását az erdőbe. Vonják be az 112-t, és hozzanak létre egy medvés rohamcsapatot, akik bármilyen hívásra azonnal ki tudnak szállni, altatós fegyverrel, platós autóval, ketreccel, kutyákkal.

Öt éves tervet szeretnének, hogy javítani lehessen a medveállomány korosztály és nem szerinti eloszlásán. Jobb együttműködést, párbeszédet szeretnének a hatóságokkal, a minisztériummal, az Európai Unióval. Új munkacsoport létrehozását kérik a minisztérium, a környezetvédelmi ügynökség, a vadásztársulat, a területtulajdonosok és a civil szervezetek részvételével, amelyben politikailag független, gyakorló szakemberek legyenek, döntési és beavatkozási joggal.

A tanulmány egy táblázat és egy számolás alapján kijelenti, évi 11 medvével szaporodik az állomány a Zetelaka és Társai területén, 163-ról 196-ra fog nőni a létszám egy három éves bontásban. Azt is hozzáteszi, hogy ez egy minimális becslés, gyakorlatban valószínűleg ennél nagyobb lesz a szaporulat.

Habár 163 medve a hivatalos becslés, ők úgy tartják, minden év márciusában 300 körüli medve bújik elő hibernálásból az általuk kezelt területen, és ez a szám növekedőben van. A táblázatból kiderül, az optimális létszám szerintük 20 medve.

Volt, van, lesz. Vadkár.

Igazgató úr beszélgetésünk alatt többször is elmondja, hogy „Vadkár volt, van és lesz”. Egyszer visszakérdek: és kártérítés lesz-e? Válasza rövid: „Miből?”